

25 Σεπτεμβρίου 2019

Γιατί πεθαίνουν ορειβάτες ανεβαίνοντας στον Όλυμπο

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#) / [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Ποιοι παράγοντες οδηγούν στα δυστυχήματα που έχουν καταγραφεί τις τελευταίες δεκαετίες. Πόσα άτομα έχουν χάσει τη ζωή τους - Στατιστικά της ΕΟΔ

Είναι μεσημέρι του Ιουλίου όταν δύο Έλληνες ορειβάτες ξεκινούν να ανέβουν στην κορυφή του Ολύμπου από την πίσω πλευρά του «Στεφανιού». Η διαδρομή θέλει περίπου μία ημέρα. Οι άνδρες χάνουν τον προσανατολισμό τους και εγκλωβίζονται. Βρέχει. Περνούν όλο το βράδυ στο βουνό εκτεθειμένοι στην κακοκαιρία. Το πρωί όταν ξεκινούν, «το μυαλό δεν λειτουργεί καλά μετά από τόση κακουχία». Στις 9.30 τους ρωτούν αν θέλουν διάσωση. Απαντούν αρνητικά. Μια ώρα μετά ζητούν νερό και φαγητό. Κινητοποιείται ο μηχανισμός διάσωσης. Ο καιρός κάνει την επιχείρηση πολύ δύσκολη. Μια ημέρα μετά, οι διασώστες εντοπίζουν έναν από τους δύο νεκρό σε δύσβατο σημείο όπου το υψόμετρο ξεπερνάει τα 2900 μέτρα. Ο δεύτερος διασώζεται.

Αυτή είναι μια ιστορία ανάμεσα σε δεκάδες ιστορίες δυστυχημάτων, όπως αναφέρει ο Ζαφείρης Τρόμπακας, διευθυντής Εκπαίδευσης της Ελληνικής Ομάδας Διάσωσης, επισημαίνοντας ότι ο Όλυμπος δεν είναι εύκολο βουνό. Στους ανθρώπους που άφησαν την πνοή τους στο «βουνό των θεών» προστέθηκαν μόλις το τελευταίο δεκαήμερο άλλα δύο άτομα, ένας ορειβάτης από τη Βουλγαρία και ένας ορειβάτης από τη Βόρεια Μακεδονία ανοίγοντας ξανά τη συζήτηση για τα ατυχήματα στο βουνό.

Σύμφωνα με τα στατιστικά της ΕΟΔ, 64 άτομα, 38 Έλληνες και 26 ξένοι, έχουν χάσει τη ζωή τους από το 1955 μέχρι σήμερα. Από τους 64, μόνο επτά ήταν

γυναίκες. Ο νεότερος ορειβάτης που σκοτώθηκε ήταν ο 14χρονος Νίκος Λυμπέρης που γλίστρησε στο Λούκι και έπεσε σε χαράδρα τον Ιούλιο 2006 ενώ ο μεγαλύτερος ήταν ο 80χρονος Γιώργος Μιχαηλίδης, πατριάρχης της ορειβασίας, ο οποίος επίσης γλίστρησε στο Λούκι το 1995 όταν είχε πάει για ορειβασία μαζί με τα εγγόνια του. Από τους ξένους, οι περισσότεροι είναι οι Γερμανοί, οι Βούλγαροι και οι Τσέχοι. Από τα στοιχεία των δυστυχημάτων που έχει επεξεργαστεί η ΕΟΔ, 34 οφείλονται σε γλίστρημα, 12 σε παθολογικά αίτια, 6 σε χιονοστιβάδα, 4 σε απώλεια προσανατολισμού, άλλα 4 σε υποθερμία, δύο σε κατολίσθηση και ένα σε κεραυνό. Οι μήνες με τα περισσότερα δυστυχήματα είναι ο Δεκέμβριος (ήταν ο μήνας ωστόσο που σκοτώθηκαν έξι άτομα το 1976 εξαιτίας χιονοστιβάδας) και ο Ιούλιος (12) ενώ το σημείο με τα περισσότερα θανατηφόρα είναι το Λούκι του Μύτικα. Ο πρώτος θάνατος που καταγράφει η ΕΟΔ είναι ο θάνατος του Αντώνη Στεφανίδη ο οποίος εντοπίστηκε με κρυοπαγήματα στη σπηλιά του Ιθακησίου τα Χριστούγεννα του 1931 και ο οποίος πέθανε περίπου δύο μήνες μετά (15.2.1932) από σηψαιμία στην κλινική Ανδρεάδη στη Θεσσαλονίκη.

*Παρακάτω βλέπετε τους αντίστοιχους πίνακες της ΕΟΔ με μικρή απόκλιση δεδομένων καθώς επικαιροποιήθηκαν το 2018

Η έλλειψη γνώσεων, η υποτίμηση των δυσκολιών και η αύξηση της επισκεψιμότητας του βουνού είναι τρεις βασικοί λόγοι για την αύξηση των ατυχημάτων στον Όλυμπο.

Ο κ. Τρομπάκας επισημαίνει ότι τα ατυχήματα αυξάνονται αναλογικά με την αύξηση των επισκεπτών στον Όλυμπο. Όπως αναφέρει χαρακτηριστικά, το 1955 περνούσαν 350 άτομα από το βουνό κάθε χρόνο, ενώ σήμερα περνούν από το βουνό περισσότερα από 1.200 άτομα την ημέρα την καλοκαιρινή σεζόν. Ο ίδιος υπογραμμίζει ωστόσο ότι η ρίζα του προβλήματος είναι η «ανθρώπινη υπέρβαση», η οποία συναντάται κυρίως στους άνδρες ορειβάτες παρά στις γυναίκες. «Πλέον, ξεκινήσαμε έρευνα με συνεντεύξεις για να μελετήσουμε την ανθρώπινη υπέρβαση και ποιοι παράγοντες την επηρεάζουν», σημειώνει ο ίδιος, προσθέτοντας ότι μερικές φορές παράτολμα εγχειρήματα που υποτιμούν τη δυσκολία των συνθηκών και υπερεκτιμούν τις δυνατότητες του ορειβάτη μπορούν να αποβούν μοιραία για τη ζωή του ίδιου. Σύμφωνα με τον κ. Τρομπάκα, υπάρχουν επίσης επισκέπτες που ανεβαίνουν στον Όλυμπο χωρίς τον κατάλληλο εξοπλισμό. Μάλιστα παραθέτοντας στοιχεία της ΕΟΔ, σημειώνει ότι επτά θανατηφόρα περιστατικά οφείλονται σε κακώσεις στο κεφάλι λόγω έλλειψης κράνους. Μεγάλη παγίδα είναι επίσης η έλλειψη εμπειρίας και γνώσης. «Πολλοί είναι περιστασιακοί ορειβάτες και όταν βρεθούν σε μια δύσκολη κατάσταση δεν ξέρουν να την διαχειριστούν», υπογραμμίζει ο Αλέξης Λιάμος, διευθυντής επιχειρήσεων της ΕΟΔ ο οποίος διευκρινίζει ότι κάποια σημεία ελλοχεύουν κινδύνους που απαιτούν γνώσεις και εμπειρία. «Δεν είναι κάτι απλό», υπογραμμίζει.

Την ίδια άποψη συμμερίζεται και ο Αλέξανδρος Στύλλας, διαχειριστής του καταφυγίου «Χρήστος Κάκκαλος», που βρίσκεται στα 2,650 μέτρα στο οροπέδιο των Μουσών. Όπως περιγράφει ο ίδιος, η κατάσταση έχει αλλάξει πάρα πολύ από τη δημιουργία του καταφυγίου το 2003. «Πλέον την καλοκαιρινή περίοδο περπατούν στο βουνό πάνω από 150.000 άτομα τον χρόνο», αναφέρει συμπληρώνοντας ότι πλέον έρχονται επισκέπτες από όλο το κόσμο, ορειβατικοί σύλλογοι αλλά και μεμονωμένα άτομα. «Υπάρχουν αυτοί που ονομάζω καμικάζι οι οποίοι έχουν περπατήσει σε δύο - τρία βουνά στην Ευρώπη και νομίζουν ότι μπορούν να ανέβουν εύκολα και στον Όλυμπο. Αψηφούν τα καιρικά φαινόμενα και ενώ τους λέμε να μην ξεκινήσουν, φεύγουν. Αποτέλεσμα είναι να αυξάνονται οι πιθανότητες ατυχήματος», σημειώνει προσθέτοντας «πως τα τελευταία 350 μέτρα μέχρι την κορυφή δεν χωράει λάθος».

Ο κ. Στύλλας τονίζει ότι πρέπει να γίνει μια συζήτηση μεταξύ πολιτείας, φορέων, καταφυγίων και συλλόγων ώστε να παρθούν μέτρα. «Αλλιώς όσο αυξάνεται ο κόσμος, θα αυξάνονται και τα ατυχήματα», δηλώνει. Διευκρινίζοντας ότι τα μονοπάτι είναι σε πολύ καλή κατάσταση, ο κ. Τρομπάκας αναφέρει ότι θα

μπορούσαν να αυξηθούν οι οροσημάνσεις και ίσως να τοποθετηθούν στατικά σχοινιά ή σύρματα. Αυτό, ωστόσο, που σίγουρα πρέπει να υπάρξει – όπως υπογραμμίζει- είναι η ενημέρωση του κόσμου προκειμένου να καλλιεργηθεί η παιδεία γύρω από την ορειβασία και την ορειβασία στον Όλυμπο.

Ο ίδιος μάλιστα επισήμανε ότι η Ελληνική Ομάδα Διάσωσης παραδίδει δωρεάν μαθήματα αυτοπροστασίας και αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών διάρκειας ενός μήνα που διεξάγονται στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να μάθουν για τους τρόπους αυτοπροστασίας σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών και φυσικών καταστροφών, ασφάλεια και αντιμετώπιση κινδύνων στη θάλασσα, διαβίωση στο βουνό, αλλά και πρακτική μετεωρολογία.

Πηγή: voria.gr